

Turvaavat asiakirjat osakeyhtiötoiminnassa 23.10.2025

Leena Eskelinen

Omistusjärjestelyiden ja yhtiöittämisen asiantuntija

Kaupanvahvistaja, KTM

ProAgria Itä-Suomi

Maatilaosakeyhtiöiden erityispiirteitä

- Monilla eri taustoilla ja omistuspohjilla
 - Puolisot
 - Vanhemmat ja lapsi
 - Sisarukset
 - Useita yrittäjiä→ Osakkaat yleensä myös töissä ja hallituksen jäseniä
- Pääomavaltainen toimiala
 - Yhtiöön on voitu sijoittaa koko suvun perintö ja elämäntyö

Tärkeää tunnistaa, missä roolissa kulloinkin toimii ja mikä asiakirja turvaa mitäkin tilannetta!

Mitä kaikkea pitää / voi ennakoida?

Henkilöriski

Ihmissuhteet

Vastuukysymykset

Päätöksenteko

Pääoma ja rahoitus

Markkinariski

Osakeyhtiölaki antaa vahvan perustan!

- Tärkeimmät pelisäännöt
- Velkojen suoja
- Osakkeenomistajien oikeudet
- Hallituksen velvollisuudet
- Vastuun kantaminen
- Rahoituskysymykset

Yhtiöjärjestys

- Kunkin yhtiön oma sääntökirja
 - Usein hyvin suppea ja vakiomuotoinen
 - Julkinen asiakirja
- § Toiminimi
 - § Kotipaikka
 - § Toimiala
 - § Hallitus
 - § Edustaminen
 - § Yhtiökokous, kutsu ja sisältö
 - § Lunastuslauseke

Yhtiöjärjestys - liite perustamissopimukseen

1§ Yhtiön toiminimi on xxx

2§ Yhtiön kotipaikka on xxx

3§ Yhtiön toimiala on

Maa- ja metsätalous, maidontuotanto, naudanlihantuotanto, jalostus, pakkaus ja markkinointi. Maa- ja metsätalouden tuotantopanosten ja koneiden kauppa ja maahantuonti sekä maa- ja metsätalouden koneurakointi. Edelleen yhtiön toimialaan kuuluu sähkön, kaasun ja lämpöenergian sekä muun energian tuottaminen ja myynti. Yhtiön voi omistaa ja hallita osakkeita ja osuuksia sekä ostaa, myydä ja vuokrata kiinteistöjä, osakkeita ja arvopaperiosakkeita.

Lisäksi kaikki laillinen liike toiminta. |

4§ Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu yhdestä viiteen varsinaista jäsentä ja ainakin yksi varajäsen, mikäli hallitukseen valitaan vähemmän kuin kolme varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi jatkuu toistaiseksi.

5§ Yhtiötä edustavat paitsi hallitus, myös hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin yksin ja hallituksen jäsenet kaksi yhdessä. Lisäksi hallitus voi antaa nimetyille henkilöille prokuran tai oikeuden yhtiön edustamiseen.

6§ Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään viikkoa ennen yhtiökokousta kirjallisesti jokaiselle osakkeenomistajalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa.

7§ Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä:

1. tilinpäätöksen vahvistamisesta;
2. taseen osoittaman voiton käyttämisestä;
3. vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
4. tarvittaessa hallituksen ja tilintarkastajan valinnasta.

8§ Osakkeenomistajalla ja yhtiöllä on oikeus lunastaa muulta omistajalta kuin yhtiöltä toiselle siirtyvä osake. Ensijainen lunastusoikeus on osakkeenomistajalla. Jos useampi osakkeenomistaja haluaa käyttää lunastusoikeuttaan, osakkeet luovutetaan lunastukseen halukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden

Osakeyhtiön osakassopimus

- Osakassopimus täydentää yhtiöjärjestystä ja selventää osakkeenomistajien tahtoa
- Sopimusvapaus
 - Vapaamuotoinen
 - Ei voi syrjäyttää pakottavaa lainsäädäntöä, ei sido kolmansia
 - Ei julkinen asiakirja
- Ennaltaehkäistään erimielisyyksiä ja luodaan yhteiset pelisäännöt
- Helpottaa arjen pyörittämistä, kun asiat on keskusteltu kerran läpi
- Kaikki eivät hoida asioita ristiin tai joku joudu hoitamaan kaikkea yksin

Osakassopimus ei korvaa luottamuksellisia välejä osakkaiden kesken!

Osakassopimuksen sisältö

- Osakkaitten taloudellisista oikeuksista ja velvollisuuksista sopiminen
- Maatilaosakeyhtiöiden pääomavaltaisuudesta johtuen osakassopimuksella sovitaan yleensä osakkaiden antamasta rahoituksesta ja/tai vakuuksista
- Yhtiön hallinnosta sopiminen
 - Hallituksen jäsenten muutokset
 - Mikä asia hallitukselle, mikä yhtiökokoukseen, milloin riittää toimitusjohtajan päätös?
- Tuotantoon ja toimintaan liittyvistä seikoista sopiminen
 - Investoinnit, HR-asiat, tuotantosuunnan muutokset
- Osakkaiden ja yhtiön välisistä liiketoimista sopiminen
 - Kilpailukiello, toimialan tarkennus
- Osakkeiden vaihdannasta sopiminen ja omistuksen hallinnointi
 - Lunastuslausekkeen tarkennus, sukupolvenvaihdos, kuolema, avioero
- Voidaan viitata edunvalvontavaltakirjan ohjeisiin

Avioehtosopimus ja avio-oikeus

- Avioehtosopimuksella pystytään osapuolia sitovasti sopimaan avio-oikeuden rajaamisesta avioliiton päättyessä.
- Avio-oikeus realisoituu avioliiton päättyessä avioero tai puolison kuolema
- Varat ja velat nimiperiaatteen mukaan
- Avio-oikeus voidaan rajata
 - joko koko omaisuuden osalta tai osan omaisuuden osalta
 - vain avioeron varalta tai kaikissa tilanteissa
- Rekisteröitävä Digi- ja väestötietovirastossa. Myös muutos tulee rekisteröidä Digi- ja väestötietovirastossa.
- Laaditaan joko ennen avioliiton solmimista tai sen jälkeen.
- Perinnönsaajan tai lahjansaajan aviopuolison avio-oikeuden voi sulkea pois testamentilla tai lahjakirjalla

Sopimus avoeron varalle

- Avoliitossa ei avioliittolain tuomaa suojaa (avio-oikeus, lesken suoja jne.)
- Lainsäädännössä vuodesta 2011 **Laki avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta**
 - Koskee lähinnä yhteiseen talouteen panostamista tai puolison yrityksessä työskentelyä
- Avoeron varalle voidaan laatia sopimus
 - Esim. kertakorvaus, josta tulovero tai lahjavero
 - Sopimus yhteisen omaisuuden jakamisesta / myymisestä tms.
 - Kiinteistöjen osalta ei aina pätevä

Kun kiire loppuu...

Sairastuminen, tapaturma, avioero, kuolema

Mistä haluan määrätä?

Mistä voin määrätä?

Mitä omaisuudelleni tapahtuu?

Omaisten elämän helpottaminen

Verosuunnittelu

Maatilan toiminnan jatkuminen!

Moneen asiaan voimme vaikuttaa!

Mutta emme kaikkeen.

Edunvalvontavaltakirja

- Laaditaan oikeustoimikelpoisuuden rajoittumisen varalta
 - joustavampi ja kevyempi kuin holhoustoimi
 - Ennalta valittu luotettava henkilö
- Omaisuutta koskevat ja taloudelliset asiat:
 - pankkiasointi, kiinteistöasiat, **yritysosakkeita koskevat asiat**, muut juoksevat raha-asiat, sukupolvenvaihdos
- Henkilöä koskevat asiat

Osakeyhtiön kohdalla koskee ainoastaan osakkeenomistajan roolia

- Ääni ja puheoikeus yhtiökokouksessa
- Osakkeiden hallinnointi ja **luovuttaminen**
- **Omistajanvaihdon turvaaminen**

Yhtiön toiminta jatkuu hallituksen voimin

- Varajäsen astuu tilalle
- Nimenkirjoitusoikeus yhtiöjärjestyksen mukaan

Testamentti

- Laatijansa viimeinen tahto varojen jakamisen suhteen.
- Testamentti on ainut pätevä tapa poiketa lakisääteisestä perimysjärjestyksestä.
 - Suojaus DVV:n kontrollilta, jos alaikäisiä perillisiä
 - Perillisten tasapuolinen kohtelu
 - Maatilayrityksen jatkuvuus
- Testamentilla voidaan turvata lesken asemaa
(Huom! leski ei perintökaaren mukaisesti ole perillisasemassa ilman testamenttia)
- Testamentilla voidaan suojata avopuolison asema
- Usein tärkeä uusperheissä
- Jälkisäädökset mahdollisia

**Tarve poiketa
lakisääteisestä
perimys-
järjestyksestä**

Testamentti

- Yleistestamentti, erityistestamentti, legaatti
- Hallintaoikeus ja omistusoikeus erillisiä
 - Hallintaoikeus antaa äänioikeuden ja oikeuden tuottoon
 - Hallintaoikeus estää mahdollisuuden hakea perintöverohuojennuksia
- Rintaperillisillä **aina oikeus lakiosaan**, joka on $\frac{1}{2}$ lakisääteisestä perintöosasta.
 - Lakiosaa tulee kuitenkin jokaisen rintaperillisen erikseen vaatia.

**Tarve poiketa
lakisääteisestä
perimys-
järjestyksestä**

Turvaavat asiakirjat

- Laaditaan kulloisenkin elämäntilanteen / elämänmuutoksen mukaan
- Henkilökohtaiset näkökohdat / tilan toiminnan turvaaminen
- Ajantasaisuus tarkistettava säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa
- Kannattaa käyttää asiantuntija-apua, valmiit pohjat vaarallisia
- Määrämuotoisia
- Säilytä hyvin
 - Tallelokero, asiakirjasäilytys, kassakaappi
- Vakuutusturva täydentää
 - Terveysvakuutus, sairausvakuutus, tapaturmavakuutus, henkivakuutus, keskeytysvakuutus, takaisinmaksuturva

Neuvo – Maatilan nykyaikaistaminen ja kilpailukyvyn parantaminen

- Omistajanvaihdosneuvontaa
- Investointien suunnittelua
- Yhtiöittämisneuvontaa
- Neuvontaa viljelyn ja kotieläintuotannon kannattavuuteen liittyvistä asioista
- Laskelmia tuotteiden katteista ja tuotantokustannuksista
- Velkaneuvontaa
- **Riskikartoitus**

10 000 euroa Neuvo – palveluihin ohjelmakauden aikana

Neuvoavustus 75 €/h + alv

Asiakas maksaa alv:n osuuden tunneista sekä omarahoitusosuuden 40 €/h + alv

Ruokaviraston hyväksymät asiantuntijat

Kaupanvahvistus, juridiset asiakirjat

Silja Martikainen

Lakiasiantuntija, kaupanvahvistaja
ProAgria Itä-Suomi
silja.martikainen@proagria.fi
050 5955 477
Tietokatu 1
73100 Lapinlahti

Leena Eskelinen

Omistusjärjestelyiden ja yhtiöittämisen asiantuntija sekä
kaupanvahvistaja
ProAgria Itä-Suomi
Kuopio
leena.eskelinen@proagria.fi
043 825 4982
Puijonkatu 14
70110 Kuopio

Jenni Eskelinen

Talousasiantuntija
ProAgria Itä-Suomi
jenni.eskelinen@proagria.fi
050 473 2454
Tehtaantie 6 B, 80400 Ylämylly

Kyösti Laajalahti

Omistusjärjestelyjen erityisasiantuntija, kaupanvahvistaja
ProAgria Itä-Suomi
Iisalmi
kyosti.laajalahti@proagria.fi
0400 277 670
Päiviönkatu 22
74100 Iisalmi

Seppo Kinnunen

Omistajanvaihdosten ja yhtiöittämisen erityisasiantuntija,
kaupanvahvistaja
ProAgria Itä-Suomi
seppo.kinnunen@proagria.fi
040 301 2414
Olkontie 6
82500 Kitee